

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/646/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114203800
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2114203800.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Behranovej a členov senátu JUDr. Evy Barcajovej a Mgr. Renáty Gavalcovej, v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, v mene ktorej koná JUDr. Andrea Cviková, advokátka a konateľka, proti žalovanému: C. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., Ul. B. E. XXXX/XX o zaplatenie sumy 621,48 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 18C/180/2014-64 zo dňa 21. októbra 2015, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti náhrady trov konania občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo nám. 7, Bratislava, IČO: 42 362 962, zastúpeného advokátom JUDr. Patrikom Podhorským, Zámocká 36, Bratislava, potvrdzuje.

II. Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo nám. 7, Bratislava, IČO: 42 362 962 má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu. V časti istiny v sume 83,98 eura konanie zastavil. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Žalobcovi uložil povinnosť v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia zaplatiť občianskemu združeniu Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov (v ďalšom texte „občianske združenie“) náhradu trov konania v sume 96,46 eura. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 539,45 eura, pričom žalovaný už uhradil jednotlivými splátkami spolu sumu vo výške 880,42 eura, zaplatil tak žalobcovi viacej ako mu tento poskytol. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že predmetný úver je potrebné považovať za poskytnutý bez poplatku a bez úroku, nakoľko z obsahu zmluvy nie je možné zistiť výšku, počet a termín splátok istiny, výšku, počet a termín splátok úrokov, výšku, počet a termín splátok iných poplatkov, rovnako nie je možné z obsahu zmluvy zistiť ani konečnú splatnosť poskytnutého úveru. Úrok, dohodnutý medzi účastníkmi konania v zmluve o úvere, súd prvej inštancie považoval za v rozpore s dobrými mravmi s tým, že v súlade s ustanovením § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), zmluva v časti dohodnutého úroku je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) tak, že priznal občianskemu združeniu ako vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného, ktorý mal plný úspech, trovy konania spolu v sume 96,46 eura za dva úkony právnej služby á 39,84 eura (prevzatie a príprava, vyjadrenie vo veci samej) + 2 x režijný paušál á 8,39 eura + 20 % DPH.

2. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti výroku, ktorým bola priznaná náhrada trov konania občianskemu združeniu, napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca. Odvolanie odôvodnil poukazom na ustanovenie § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p.,

ustanovenie § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že Občianskemu združeniu neprizná nárok na náhradu trov právneho zastúpenia. Žalobca uviedol, že nenapáda otázku samotného právneho zastúpenia ako takého (v zmysle zásady, že každý sa môže dať zastúpiť advokátom), ale nepreskúmateľnosť aplikácie zákonného ustanovenia, na základe ktorého súd rozhodol o povinnosti k náhrade trov konania, pokiaľ ide o zdôvodnenie otázky účelnosti nákladov na toto zastúpenie. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 MCdo 9/2013, podľa ktorého opakované podávanie toho istého podania len so zmenou účastníka nie je opodstatneným základom na priznanie náhrady trov konania.

3. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

4. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrilo občiansku združenie s tým, že vo vyjadrení zo dňa 28.04.2015 poukázalo na viaceré nedostatky zmluvných dojednaní, pričom poukázalo na to, že zmluva uzavretá účastníkmi konania neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj na to, že dohoda o výške úrokov alebo odmeny za poskytnutie úveru sa prieči dobrým mravom, a preto je podľa § 39 OZ neplatná. Občianske združenie tiež namietlo uplatnenú zmluvnú pokutu. Upozornenie na neprijateľné podmienky, námietku premlčania alebo iné kvalifikované právne hodnotenie v spotrebiteľskej zmluve občianskym združením treba považovať za účelný úkon. Z tohto dôvodu nemožno neprihliadať na vyjadrenie občianskeho združenia ohľadom obsahových nedostatkov zmluvy. Je potrebné odmietnuť vyjadrenia žalobcu, že nárok na trovy konania uplatnený občianskym združením je v rozpore s dobrými mravmi a predstavuje výsledok účelovosti a zneužívania ustanovenia § 93 O.s.p. Ide o súčasť rizika žalobcu, že v prípade uplatnenia premlčanej pohľadávky alebo plnenia z neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve bude musieť znášať náhradu trov konania protistrany. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 M Cdo 16/2014, podľa ktorého účastníka nie je možné sankcionovať tým, že mu nebude priznaná náhrada nákladov zodpovedajúca výške odmeny advokáta s tým, že sa mohol v konaní brániť sám. Podľa rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 457/2014-27 trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením účastníka advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatňovanie, resp. bránenie práva na súde. Iba v celkom výnimočných situáciách, najmä v prípade zneužitia práva na zastúpenie advokátom, by mohlo ísť o trovy konania, ktoré by sa nedali kvalifikovať ako vynaložené účelne. Za zneužitie práva na zastúpenie advokátom sa nepovažuje udelenie plnomocenstva advokátovi osobou, ktorá zamestnáva osobu s právnickým vzdelaním. Poukázal tiež na rozsiahlu judikatúru všeobecných súdov, ktoré svojimi rozhodnutiami priznávajú občianskemu združeniu náhradu trov konania v sporoch tohto druhu. Navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdiť a priznať občianskemu združeniu náhradu trov odvolacieho konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu voči trovám) celkovo v sume 28,31 eura.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)), postupujúc podľa § 470 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 CSP v spojení s § 470 ods. 2 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

6. V preskúmvanej veci je nesporné, že predmetom konania bol nárok žalobcu zo spotrebiteľskej zmluvy. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 30.12.2014 oznámilo občianske združenie vstup do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného podľa v tom čase účinného ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p.. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 29.04.2015 sa občianske združenie vyjadrilo k žalobe, pričom vo vyjadrení uviedlo aj argumentáciu k absencii obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere a neprijateľnej zmluvnej podmienke.

7. Podľa v tom čase účinného ustanovenia § 93 ods. 1 O.s.p., sa ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi (žalobcovi) alebo odporcovi (žalovanom) zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

8. Podľa v tom čase účinného ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi (žalobcovi) alebo odporcovi (žalovanom) zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie, zavedené do Občianskeho súdneho poriadku s účinnosťou od 15. 10. 2008, dávalo možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, ktorým bol podľa poznámky 10a uvedenej v citovanom ustanovení aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Takýmto združením je v zmysle jeho stanov i občianske združenie.

9. Podľa v tom čase účinného ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p., v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

10. Podľa v tom čase účinného ustanovenia § 24 O.s.p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí.

11. Podľa v tom čase účinného ustanovenia § 25 ods. 1 O.s.p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta.

12. Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplynulo, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu malo občianske združenie oprávnenie vystupovať v konaní pred súdom prvej inštancie ako vedľajší účastník na strane žalovaného (spotrebiteľa), pričom nemuselo preukazovať právny záujem na jeho výsledku, pretože možnosť, aby vystupovalo ako vedľajší účastník na strane žalovaného mu priznala priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v citovanom ustanovení § 93 ods. 2 O.s.p.. Ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne upravovalo postavenie vedľajšieho účastníka ako takého, ktorý má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že občianske združenie ako vedľajší účastník malo v konaní pred súdom prvej inštancie (rovnako ako hlavný účastník) právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a teda mal i právo na náhradu trov konania, kam podľa v tom čase účinného ustanovenia § 137 ods. 1 O.s.p. patrila i náhrada trov právneho zastúpenia. Vedľajšiemu účastníkovi mohla byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vzniklo tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval. Ak teda vzniklo právo na náhradu trov konania účastníkovi - v tomto prípade žalovanému, keďže konanie bolo čiastočne zastavené vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby a v časti bola žaloba zamietnutá, vzniklo právo na náhradu trov konania aj občianskemu združeniu ako vedľajšiemu účastníkovi. Občianske združenie si toto právo uplatnilo, trovy konania si vyčíslilo a súd prvej inštancie mu ich priznal. K námietke neúčelnosti trov konania občianskeho združenia ako vedľajšieho účastníka odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie priznal občianskemu združeniu uplatnené trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie vo veci. Tieto úkony vyhodnotil ako účelne vynaložené. Nakoľko účastník konania má právo vyjadriť sa v priebehu konania k žalobe, návrhom na dôkazy, k všetkým dôkazom (napr. § 114, § 118, § 123 O.s.p.) nie je možné vyjadrenie občianskeho združenia k žalobe, pokiaľ tento obsahuje argumentáciu vo veci samej, považovať za neúčelný úkon. Správne teda postupoval súd prvej inštancie, keď občianskemu združeniu priznal náhradu trov konania ako trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie vo veci.

13. Odvolací súd sa nestotožňuje s argumentom žalobcu, že opakované podávanie toho istého podania len so zmenou účastníka nie je opodstatneným základom na priznanie náhrady trov konania. Ak by sa odvolací súd stotožnil s týmto argumentom, nebolo by možné v spotrebiteľských sporoch žalobcom priznávať v prípade ich úspechu v konaní náhradu trov právneho zastúpenia, pretože tiež podávajú na súdy v každej veci totožné podania, v ktorých menia len účastníkov, dátumy a sumy. Takýto záver by bol absurdný a poprel by právo účastníka konania na zastúpenie advokátom v konaní.

14. Poukazujúc na vyššie uvedené dôvody odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne rozhodol, keď vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov konania vo výške 96,46 eura a na ich zaplatenie zaviazal žalobcu. Preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne v zmysle § 387 CSP potvrdil.

15. Občianske združenie prostredníctvom svojho právneho zástupcu podalo vyjadrenie k odvolaniu žalobcu proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v časti náhrady trov konania občianskeho združenia. V odvolacom konaní bolo občianske združenie úspešné - odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie. Tým mu vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 470

ods. 2, § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP v plnom rozsahu. O výške priznaných trov rozhodne v zmysle § 262 CSP súd prvej inštancie.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).